

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 233/2023-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátskou kanceláriou WEBBER LEGAL, s. r. o., Duchnovičovo námestie 1, Prešov, v mene ktorej koná konateľ a advokát Mgr. Anton Pavúk, proti postupu Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 31 Csp 38/2020 (v časti rozhodovania o určení výšky náhrady trov konania) takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 2. marca 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 31 Csp 38/2020 v časti rozhodovania o určení výšky náhrady trov konania (ďalej aj „napadnuté konanie“). Navrhuje prikázať okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietahov a priznať jej primerané finančné zadosťučinenie v sume 200 eur. Zároveň navrhuje priznať jej náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka vystupovala v konaní vo veci samej v procesnom postavení žalovanej v spore o zaplatenie sumy 1928,98 eur s príslušenstvom. Okresný súd vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 31 Csp 38/2020-156 z 27. mája 2022 (ďalej aj „rozsudok okresného súdu“) tak, že konanie v časti o zaplatenie 240,38 eur s úrokom z omeškania 5 % ročne zo súm špecifikovaných v rozsudku okresného súdu zastavil, vo zvyšku žalobu zamietol a sťažovateľke priznal proti žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Rozsudok okresného súdu nadobudol právoplatnosť 31. augusta 2022.

3. Sťažovateľka uviedla, že listom z 30. augusta 2022 zaslala okresnému súdu vyčíslenie trov dotknutého konania, o ktorom nebolo do dňa podania ústavnej sťažnosti rozhodnuté.

II.

Argumentácia sťažovateľky

4. Proti napadnutému konaniu okresného súdu podala sťažovateľka túto ústavnú sťažnosť, v ktorej namieta, že o výške náhrady trov konania nebolo rozhodnuté ani po vyše šiestich mesiacoch od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku okresného súdu, a to napriek tomu, že v záujme urýchlenia rozhodovania zaslala ich vyčíslenie okresnému súdu listom z 30. augusta 2022. Argumentuje, že ide o mimoriadne jednoduchú vec, v rámci ktorej nejde o veľký počet úkonov právnej služby a v ktorej nie je potrebné vyčíslovať ani cestovné výdavky či náhradu za stratu času. Zároveň je toho názoru, že žiadnym spôsobom neprispela k zbytočným a nedôvodným priet'ahom v napadnutom konaní.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľky je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v napadnutom konaní v súvislosti s rozhodovaním okresného súdu o určení výšky náhrady trov konania.

6. Ústavný súd v prvom rade uvádza, že vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach už vyslovil, že zjavná neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (rovnako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pozn.) môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo uvažovať o zbytočných priet'ahoch (m. m. IV. ÚS 343/04, III. ÚS 59/05, I. ÚS 455/2014, IV. ÚS 201/2018, IV. ÚS 172/2020), resp. ak argumenty v ústavnej sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase jej podania takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola ústavná sťažnosť prijatá na ďalšie konanie (m. m. II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04, I. ÚS 190/2019).

7. V súlade so svojou konštantnou judikatúrou ústavný súd zároveň uvádza, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru (m. m. I. ÚS 550/2020), obzvlášť ak sa porušenie tohto práva namieta v konaní, ktoré z hľadiska svojho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo uvažovať o zbytočných priet'ahoch (m. m. I. ÚS 461/2021). Pojem „zbytočné priet'ahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý treba vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého orgánu verejnej moci nemusí vyznačovať takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (m. m. I. ÚS 63/00). V prípade, keď ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavnú

sťažnosť spravidla odmietne ako zjavne neopodstatnenú (m. m. I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, III. ÚS 59/05).

8. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh ústavný súd zistil, že rozsudkom okresného súdu č. k. 31 Csp 38/2020-156 z 27. mája 2022, ktorý nadobudol právoplatnosť 31. augusta 2022, bol sťažovateľke priznaný nárok na náhradu trov celého konania proti žalobkyni v rozsahu 100 % (žaloba bola okresnému súdu doručená 28. júla 2020, pozn.). Sťažovateľka podaním z 30. augusta 2022 predložila okresnému súdu vyčíslenie výšky náhrady trov konania. Do podania ústavnej sťažnosti ústavnému súdu (2. marca 2023) ubehlo približne 6 mesiacov, počas ktorých okresný súd nerozhodol o výške náhrady trov konania (nestalo sa tak ani po uplynutí siedmich mesiacov, pozn.). Predmetné obdobie síce možno považovať za príčinu vzniku určitého prieťahu v konaní, avšak tento prieťah, zohľadňujúc tiež povahu veci, o ktorej okresný súd rozhoduje (výška náhrady trov konania po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, pozn.), podľa ústavného súdu nedosahuje takú ústavnoprávne relevantnú intenzitu, ktorá by ústavnému súdu umožňovala po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie dospieť k záveru o porušení označených práv sťažovateľky. Ako už totiž bolo uvedené, nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru a ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (m. m. II. ÚS 357/2021).

9. V tejto súvislosti ústavný súd, prihliadajúc na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, konkrétne na jeho rozsudok v prípade Čičmanec proti Slovenskej republike (rozsudok z 28. 6. 2016 k sťažnosti č. 65302/11), ktorým Európsky súd pre ľudské práva okrem iného konštatoval, že čl. 6 ods. 1 dohovoru vyžaduje, aby všetky stupne konania týkajúce sa rozhodovania o občianskych právach a záväzkoch vrátane konania nasledujúceho po rozsudku v merite veci (čo zahŕňa teda aj fázu konania týkajúcu sa trov) boli rozhodnuté v primeranej lehote, konštatuje, že postup okresného súdu v napadnutom konaní týkajúci sa rozhodovania o výške náhrady trov konania sa aktuálne zjavne nevyznačuje takými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieťahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru (m. m. I. ÚS 422/2021, I. ÚS 163/2023).

10. Po predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti, vychádzajúc z citovanej judikatúry a aktuálneho stavu napadnutého konania, ústavný súd dospel k záveru, že postup okresného súdu nie je poznačený prieťahmi v ústavne relevantnej intenzite, ktorá by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie umožňovala ústavnému súdu dospieť k záveru o porušení základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako ani práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľky pri predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

11. Ústavný súd dopĺňa, že ak by ďalší priebeh napadnutého konania signalizoval vznik prieťahov, toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej podľa § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde,

a preto nebráni sťažovateľke, aby po splnení všetkých zákonných podmienok predložila ústavnému súdu novú ústavnú sťažnosť.

12. Keďže ústavná sťažnosť bola ako celok odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľky stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 20. apríla 2023

Jana Baricová
predsedníčka senátu